

Den Haag is ver weg

FOTO: TON VAN DEN BORN

Staatssecretaris Nijs reageert op een vraag, op de voorgrond Elsemie Kemkes, GroenLinks, en aan tafel bij Nijs, Harrie de Vries, CDA

Een belangrijke taak van het provinciaal bestuur ligt bij ruimtelijke ordening en groene ruimte. Een leergebied voor Larenstein-studenten. Twee weken voor de verkiezingen voor de Provinciale Staten accepteerden enkele politici er dan ook de uitnodiging met studenten in debat te gaan over onderwijs en de toekomst van het platteland.

“Eigelijk geeft ze toe dat ze weinig weet

van wat er bij Hogeschool Larenstein gebeurt”, reageert Eerste-Kamerlid voor de PvdA Rudy Rabbinge, decaan in Wageningen op uitspraken van Annette Nijs, staatssecretaris van Onderwijs. “Er is voor Larenstein net als voor Wageningen een mondiale markt.” Reden waarom er, zo vindt hij, ook een internationaal herkenbare BSc-titel verkregen zou moeten worden. Den Haag weet volgens hem niet wat er in het hoger agrarisch onderwijs speelt.

En Nijs kan bij haar bezoek aan de hogeschool met haar felicitaties wel heel diplomatiek optreden, aldus CDA'er Harry de Vries, maar in acht jaar paars heeft haar partij (VVD) die zoveel ruimte aan het onderwijs wil geven, toch behoorlijk aan de fundamenten ervan gesjord. Zo beweert de lijsttrekker van de op dat moment nog grootste partij in de Provinciale Staten in Gelderland.

Stevige uitspraken op een dinsdag 25 februari bij Larenstein, georganiseerd door Studentenvereniging Quercus en de Vereniging voor afgestudeerden (VVA Larenstein). Een motief voor dit debat op deze plek is dat het provinciaal beleid gaat over zaken die voor studierichtingen als Land, water en milieubeheer of Tuin- en landschapsinrichting heel relevant zijn. De belangrijkste taken van de provinciale overheid liggen immers op het gebied van ruimtelijke ordening. Ze maken streekplannen waarin in hoofdlijnen bestemmingen worden aangewezen. De provincie zorgt verder bijvoorbeeld voor aanleg en onderhoud van wegen, sanering van vervuilde bodems, verlening van milieuvergunningen en de ontwikkeling van natuurgebieden. Ze doet dat meestal samen met andere overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen, maar de provincie neemt wel het voortouw. Plattelandsbelangen leven in de Provinciale Staten doorgaans sterker dan de belangen van de stad en relatief veel kandidaten komen ook van dat platteland.

Vossen

Hoe beoordelen nu de kandidaten van de Provinciale Staten in Gelderland de groene ruimte en het hoger agrarisch onderwijs? Op welke manier kunnen en willen ze zich

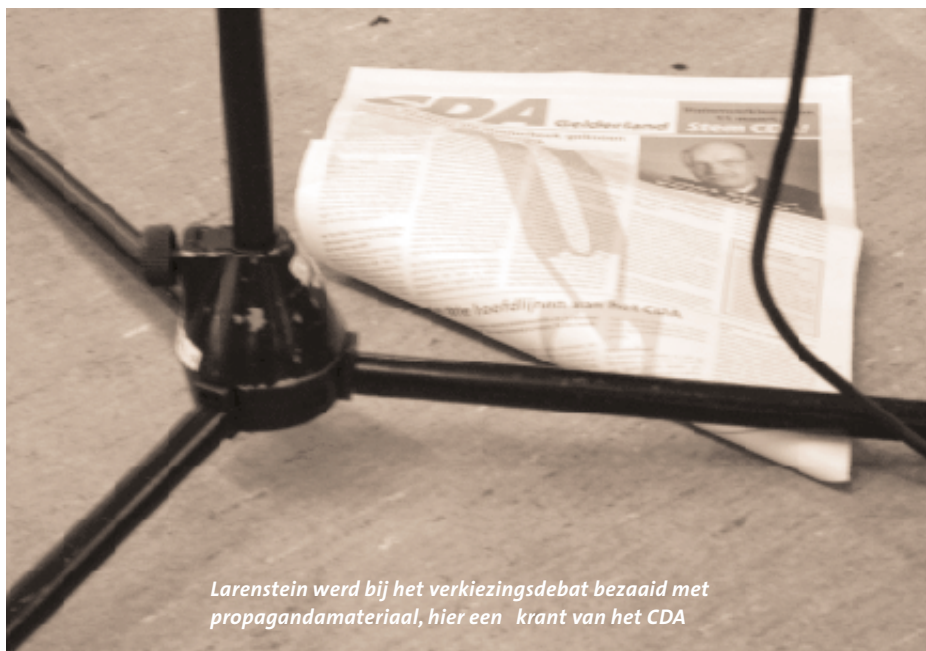
ervoor inzetten? Nu, twee weken voor er nieuwe Provinciale Staten en indirect een nieuwe Eerste Kamer wordt gekozen, kunnen studenten horen wat de politici vinden. Van de partij van staatssecretaris Nijs is ook de lijsttrekker in Gelderland Jan Markink aanwezig. Naast de Rabbinge en De Vries is er nog een afgevaardigde van GroenLinks gekomen. Dat is Elsemieck Kemkes, kandidaat voor de Provinciale Staten. Ze zitten tegenover ruim honderd studenten en een paar personeelsleden van Larenstein. De kennismaking is wederzijds: niet alleen krijgen enkele politici voor Larenstein nu een gezicht, zij worden ook geconfronteerd met scherpe vragenstellers. Bijvoorbeeld Sergio van Loon, student in Deventer en straks in bezit van de Bachelor-titel met een kale B, niet de beloofde BSc. “We worden benadeeld, realiseert u zich dat wel?” vraagt hij. “Hoe zit het met die bachelortitel, mevrouw Nijs? Wilt u daar nog wat aan doen? In het buitenland zegt het weinig. Met Wageningen is de doorstroom goed geregeld, maar wil een Larenstein-bachelor naar de universiteit in Amsterdam, dan is hij een jaar extra kwijt. En weet u eigenlijk wel waar ‘science’ voor staat?” “Het maakt nauwelijks verschil”, zegt Nijs. Ze sust, maar overtuigt niet. De vragen gaan door. “U zegt wel dat het zo goed gaat met Larenstein, maar de instroom loopt terug. Kunt u in Den Haag daar niet wat aan doen? Komt er echt een verdubbeling van

het collegegeld? Hoe staat u als CDA, PvdA, VVD en GroenLinks tegenover sponsoring van het bedrijfsleven? Kunt u bij de Provinciale Staten iets doen aan betaalbare kamers voor studenten in Velp? Hoe wilt u de groene ruimte hier in de omgeving combineren met wonen en werken? Bent u voor buitendijkse noodoverloopgebieden langs de rivieren in Gelderland? En weet u wel, mevrouw Kemkes, hoeveel schade vossen aan de natuur doen?”

Interactief

De politieke standpunten worden uiteengezet, niet heel verrassend: onderwijs is vooral een landelijke taak en de verhoging van collegegeld een ambtelijk plan zonder politieke steun, zo stelt Nijs. Verder wil de VVD, in overeenstemming met haar verkiezingsleus, iedereen zoveel mogelijk de ruimte laten, GroenLinks pleit voor een groene provincie, ecologische verbindingzones en biologische landbouw en het CDA schaart zich achter de agrariërs. “Ze zijn samen ook de grootste natuurbeheerder in Nederland”, aldus De Vries. “Een fopspeen”, reageert Rabbinge met stemverheffing. “U komt daar steeds weer mee, maar goed natuurbeheer gaat niet altijd vanzelf samen met een rendabele exploitatie van een landbouwbedrijf. U moet daar nu eens mee ophouden.” Het is het felste moment van het

FOTO: TON VAN DEN BORN

Larenstein werd bij het verkiezingsdebat bezaaid met propagandamateriaal, hier een krant van het CDA

debat. Beide politici zijn het over de zes stellingen die de organisatoren hen voorhouden ook regelmatig eens. Sponsoring van het bedrijfsleven moet kunnen, vinden ze. Er moeten wel goede spelregels voor zijn die de onafhankelijkheid van het onderwijs waarborgen, maar het bedrijfsleven heeft toch belangen en moet zich daar rekenschap van geven. Hun investering is welkom. Bemoeienis van het bedrijfsleven betekent, volgens Rabbinge, zeker niet een verschuiving van fundamenteel naar toegepast onderzoek. “Dat is echt een ouderwets onderscheid”, wijst hij Kemkes terecht. “Wetenschap is allang interactief.” Even later oogst Kemkes wel applaus als ze voorstelt leegstaande kantoorpanden om te bouwen tot studenthuisvesting.

Reconstructie

En dan komen de politici aan een ander hoofdthema: de groene ruimte.

In hoeverre moet je het platteland willen reguleren? Het CDA verwijt Pronk als minister van VROM in zijn Vijfde Nota voor de Ruimtelijke Ordening te veel regels en voorschriften te hebben gemaakt. De politiek moet zich niet met het platteland bemoeien, aldus de stelling en CDA en VVD zien daar wel wat in. De PvdA komt een beetje terug van Pronk, maar GroenLinks wil toch ook graag dat platteland beschermen.

De politici nemen ook op dit punt geen onverwachte standpunten in. De ingezette reconstructie van het buitengebied is volgens de drie grote partijen een goede zaak en eigenlijk ook wel voor GroenLinks. Het gaat in de reconstructie om het in goede banen leiden van het veranderingsproces door landbouwwontwikkelingen, verstedelijking en de nadruk op natuur en landschap. Door integrale zonerings worden functies in het buitengebied (landbouw, natuur, landschap, water, toerisme en recreatie) zodanig afgestemd dat ze niet conflicteren. Zo krijg je extensiverings-, ver-

wevings- en landbouwwontwikkelingsgebieden. Intensieve bedrijven moeten dan verplaatst worden van extensiveringsgebieden naar landbouwwontwikkelingsgebieden. Een nieuwe vorm van ruilverkaveling zou je denken. Dit moet perspectieven openen voor ondernemende agrariërs en duidelijkheid bieden over de randvoorwaarden waarin ze op een bepaalde plek kunnen produceren. Kleinschalige bedrijven, zo verwacht Kemkes, zullen het afleggen.

De Reconstructiewet, voortkomend uit de varkenspest in 1997, geldt sinds 1 april 2002. Het gaat om grote delen van Brabant, Limburg, Gelderland, Utrecht en Overijssel. Ongetwijfeld zullen veel in Velp afstuderende studenten er veel mee te maken krijgen. Net als met de politiek in de provincie. ∞

Ton van den Born